

Els empleats públics i la prestació d'atur

Si bé l'any 2010 van sovintejar les queixes referides a la disconformitat amb les mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic, que van redundar en una disminució de les retribucions del personal al servei del sector públic en una mitjana del 5% amb efectes de l'1 de juny de 2010 i respecte a les vigents en data 31 de maig del mateix any, enguany, en el mateix escenari de crisi econòmica, s'han plantejat altres queixes, relacionades, però, amb la prestació d'atur de funcionaris interins i funcionaris en pràctiques.

El Reial decret 1167/1983, de 27 d'abril, inclou, en l'acció protectora per desocupació, els funcionaris d'ocupació (els eventuais o interins, per contraposició als de carrera) i el personal contractat de col·laboració temporal en règim de dret administratiu de les administracions públiques.

Els funcionaris d'ocupació i el personal laboral tenen dret a atur

La situació legal de desocupació d'aquest personal s'ha d'acreditar mitjançant el certificat lliurat per l'administració competent amb relació a la finalització dels serveis que s'hagin prestat.

Les prestacions per atur protegeixen el treballador per compte d'altri, i en aquest cas per compte de l'Administració, quan se li extingeix el contracte per una causa que no se li pot imputar. Aquesta protecció, però, requereix haver cobert un període mínim d'ocupació cotitzada i, en funció d'aquest temps cotitzat, es concedeix un període determinat de prestació.

Aquesta prestació, anomenada *contributiva*, protegeix la situació de desocupació dels qui, podent i volent treballar, perden la seva ocupació de manera temporal o definitiva o veuen reduïda temporalment la seva jornada ordinària de treball, com a mínim, en una tercera part, amb la corresponent pèrdua o reducció anàloga de salaris.

La problemàtica rau en el període de temps que pot transcórrer entre la prestació dels serveis a l'Administració en virtut d'un

nomenament interí i el reingrés efectiu del funcionari al departament de procedència amb relació al qual es trobava en excedència per incompatibilitats. Durant aquest lapse de temps només es pot tenir dret a cobrar atur en el cas que s'hagi cotitzat el temps mínim que dóna dret a percebre'l. Ara bé, aquest període no es pot computar als efectes de la percepció de triennis.

El Síndic ha manifestat que, efectivament, durant el temps que passa des de la finalització d'un nomenament d'interí i un nou nomenament per a la prestació de serveis a la mateixa administració –encara que en un organisme diferent d'aquell en què s'estaven prestant– no és possible que la inactivitat del treballador doni dret a la meritació de triennis.

Això no obstant, el temps de permanència com a interí serà reconegut als efectes de triennis i carrera professional, si s'escau, quan es reingressi al servei actiu.

Un tema diferent és el que fa referència a la prestació d'atur per als casos dels funcionaris en pràctiques realitzades, però no superades, en el marc d'un procés de selecció, ja que no es pot obviar l'existència de processos selectius en què les proves d'accés es complementen amb la superació de cursos o amb períodes de pràctiques a la mateixa Administració i que cal finalitzar-les amb aprofitament abans d'accedir a la funció pública.

La normativa vigent no preveu que els funcionaris en pràctiques siguin beneficiaris de la prestació d'atur

Enguany, es va dur a terme un estudi per determinar si els funcionaris en pràctiques, un cop declarats no aptes i exclosos del procés selectiu, han de ser beneficiaris de la prestació per desocupació i, per tant, si durant el període de pràctiques –en què consta la cotització pel concepte de contingències comunes i per formació professional– calia haver cotitzat per aquesta prestació.

El Reial decret 456/1986, sobre retribucions dels funcionaris en pràctiques, disposa que aquests perceben una retribució equivalent al sou i les pagues extraordinàries, corresponents al grup en què estigui classificat el cos o

l'escala a la qual aspiren a ingressar, i que la manca de superació del curs selectiu determinarà el cessament en el cobrament d'aquestes remuneracions.

L'estudi va concloure que l'article 205 del Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, exclou, implícitament de la prestació per desocupació, els funcionaris en pràctiques, ja que ni són treballadors per compte d'altri, ni personal contractat en règim de dret administratiu, ni funcionaris d'ocupació al servei de les administracions públiques.

Igualment, l'article 208 d'aquesta mateixa norma no recull com a situació legal de desocupació la

manca de superació del període de pràctiques o dels cursos selectius previstos en les convocatòries d'accés a l'Administració.

A partir, doncs, de l'examen de la normativa vigent aplicable al cas, es va decidir obrir una actuació d'ofici sobre les cotitzacions per desocupació dels funcionaris en pràctiques, que, per raons de competència, s'ha adreçat a la institució del Defensor del Poble, perquè determini la procedència de recomanar la inclusió de forma expressa dels funcionaris en pràctiques que no hagin adquirit la condició de funcionaris de carrera en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, i més concretament, en l'àmbit de protecció per a la prestació d'atur.

Queixa 02237/2011

La promotora de la queixa, funcionària que no va superar el període de pràctiques com a tècnica mitjana de biblioteca municipal, va exposar al Síndic la seva disconformitat per la presumpta manca d'ingrés de les cotitzacions socials durant el temps en què va durar el seu nomenament, atès que al moment de sol·licitar la prestació d'atur al servei d'ocupació se la va informar que no havia cotitzat durant aquest temps.

De la informació aportada per l'Ajuntament, el Síndic va constatar que el consistori es trobava al corrent del pagament de totes les obligacions concretes amb la Tresoreria de la Seguretat Social pel concepte de contingències comunes i per formació professional, si bé no es va cotitzar per la prestació de desocupació perquè no està previst. Per aquesta raó, es van finalitzar les gestions amb l'Ajuntament i es va demanar la col·laboració de la Direcció Provincial de la Tresoreria General de la Seguretat Social i del Servei d'Ocupació Estatal per determinar si els funcionaris en pràctiques, un cop declarats no aptes i exclosos del procés selectiu, han de ser beneficiaris de la prestació per desocupació, atès que ni són treballadors per compte d'altri, ni personal contractat en règim de dret administratiu, ni funcionaris d'ocupació al servei de les administracions públiques.

Queixa 04245/2011

Un zelador de l'Institut Català de la Salut (ICS) va exposar al Síndic el seu descontentament amb la manca de resposta del Departament de Salut a diferents qüestions plantejades sobre la seva situació laboral.

Concretament, la seva preocupació tenia a veure amb la situació administrativa en què roman en el període d'inactivitat existent des que finalitza la causa que origina la situació d'excedència per prestar serveis en el sector públic (concretament, com a mestre al Departament d'Ensenyament) fins al moment en què reingressa al servei actiu a l'òrgan de procedència (ICS). Aquest període de temps és variable i, mentre dura, el treballador no percep retribucions, ni li computa als efectes de meritació de triennis.

El Síndic va informar la persona interessada de la inexistència d'una actuació administrativa irregular en la manca de percepció de retribucions ni en la manca de meritació de triennis, que esdevenen de la mateixa inactivitat. Això no obstant, també el va informar del contingut del Reial decret 1167/1983, de 27 d'abril, que inclou, en l'acció protectora per desocupació, els funcionaris d'ocupació i el personal contractat de col·laboració temporal en règim de dret administratiu de les administracions públiques.